

Valsts ieņēmumu
dienests

Metodiskais materiāls

**par tabakas izstrādājumu (t.sk. cigarešu)
inventarizāciju un akcīzes nodokļa starpības summas
aprēķināšanu saistībā ar akcīzes nodokļa likmes maiņu
2022. gada 1. janvārī**

17.12.2021.

Saturs

I. Tiesību aktos noteiktais pamatojums	3
II. Konkrēto personu veicamās darbības	4
III. Inventarizācijas norises kārtība	7
IV. Akcīzes nodokļa starpības aprēķināšana.....	8
V. VID EDS iesniedzamie dokumenti un akcīzes nodokļa samaksa	10

I. Tiesību aktos noteiktais pamatojums

1. Saskaņā ar likuma “[Par akcīzes nodokli](#)” Pārejas noteikumos (turpmāk – likums) noteikto 2022.gada 1.janvārī cigaretēm, cigāriem un cigarillām, smalki sagrieztai tabakai cigarešu uztīšanai, citai smēķējamai tabakai, tabakas lapām un karsējamai tabakai (turpmāk – tabakas izstrādājumiem) tiek palielinātas akcīzes nodokļa likmes. Vienlaikus tiek noteikta arī augstāka minimālā cigaretēm piemērojamā akcīzes nodokļa likme.

Akcīzes preču grupa	Akcīzes nodokļa likme līdz 2021.gada 31.decembrim	Akcīzes nodokļa likme no 2022.gada 1.janvāra	Vienotais nodokļu kods
Cigaretes (par 1000 cigaretēm)	92,50 euro + 15%*, bet ne mazāk kā 121,40 euro par 1000 cigaretēm ¹	98,00 euro + 15%*, bet ne mazāk kā 128,40 euro par 1000 cigaretēm ²	LV33TREL1060000300000
Cigāri un cigarillas (par 1000 gab.)	104,70 ³	115,20 euro ⁴	
Smalki sagrieztā tabaka cigarešu uztīšanai (par 1000 gramiem)	80,25 ⁵	85,90 euro ⁶	
Cita smēķējamā tabaka (par 1000 gramiem)	80,25 ⁵	85,90 euro ⁶	
Tabakas lapas (par 1000 gramiem)	80,25 ⁵	85,90 euro ⁶	
Karsējamā tabaka (par 1000 gramiem)	160,00 ⁷	207,00 euro ⁸	

* procenti no maksimālās mazumtirdzniecības cenas

2. Uzskaitē esošo faktisko tabakas izstrādājumu krājumu inventarizāciju saistībā ar akcīzes nodokļa likmju maiņu jāveic visām personām, kurām ir spēkā esoša speciālā atļauja (licence):

1) reģistrēta saņēmēja darbībai, kura speciālās atļaujas (licences) darbības ietvaros atļautas darbības ar tabakas izstrādājumiem;

¹ Likuma “[Par akcīzes nodokli](#)” Pārejas noteikumu 115.2.apakšpunkts.

² Likuma “[Par akcīzes nodokli](#)” Pārejas noteikumu 115.3.apakšpunkts.

³ Likuma “[Par akcīzes nodokli](#)” Pārejas noteikumu 113.1.apakšpunkts.

⁴ Likuma “[Par akcīzes nodokli](#)” Pārejas noteikumu 113.2.apakšpunkts.

⁵ Likuma “[Par akcīzes nodokli](#)” Pārejas noteikumu 117.1.apakšpunkts.

⁶ Likuma “[Par akcīzes nodokli](#)” Pārejas noteikumu 117.2.apakšpunkts.

⁷ Likuma “[Par akcīzes nodokli](#)” Pārejas noteikumu 119.1.apakšpunkts.

⁸ Likuma “[Par akcīzes nodokli](#)” Pārejas noteikumu 119.2.apakšpunkts.

- 2) tabakas izstrādājumu vairumtirdzniecībai;
- 3) tabakas izstrādājumu mazumtirdzniecībai (nākamā mēneša pirmajā datumā pēc akcīzes nodokļa likmju maiņas⁹).

3. Tabakas izstrādājumu akcīzes nodokļa marku krājumu inventarizācija saistībā ar akcīzes nodokļa likmju maiņu jāveic, ja pēc stāvokļa 2022.gada 1.janvārī personas uzskaitē ir akcīzes nodokļa markas, par kurām (vai attiecīgajām precēm) akcīzes nodoklis samaksāts kādā no iepriekšējiem taksācijas periodiem, sekojošām personām:

- 1) apstiprinātam noliktavas turētājam, kura speciālās atļaujas (licences) darbības ietvaros atļautas darbības ar tabakas izstrādājumiem;
- 2) importētājam (ja ar attiecīgajām akcīzes nodokļa markām marķēt paredzētajām vai marķētajām akcīzes precēm nav piemērota muitas procedūra — laišana brīvā apgrozībā);
- 3) reģistrētam saņēmējam un īslaicīgi reģistrētam saņēmējam (ja ar attiecīgajām akcīzes nodokļa markām marķētās akcīzes preces nav saņemtas Latvijas Republikā).

4. Tabakas izstrādājumu akcīzes nodokļa marku krājumu inventarizācija nav jāveic, ja par akcīzes nodokļa markām akcīzes nodoklis nav samaksāts līdz 2022.gada 1.janvārim, kā arī nav jāinventarizē tās tabakas izstrādājumu akcīzes nodokļa markas, kas ir atdotas Valsts ieņēmumu dienestam glabāšanā līdz marku identifikācijai.

II. Konkrēto personu veicamās darbības

5. Apstiprināts noliktavas turētājs saistībā ar akcīzes nodokļa likmju palielināšanu tabakas izstrādājumiem:

1) **2022.gada 1.janvārī** inventarizē akcīzes preču noliktavas uzskaitē esošo attiecīgo tabakas izstrādājumu nodokļa marku krājumus (neatkarīgi no tā, vai nodokļa marka uzlīmēta uz akcīzes preces iepakojuma vai nē), par kurām akcīzes nodoklis samaksāts¹⁰ kādā no iepriekšējiem taksācijas periodiem;

2) 15 dienu laikā (ieskaitot dienu, kad notiek nodokļa likmju maiņa), tātad **līdz 2022.gada 17.janvārim** aprēķina akcīzes nodokļa starpību un VID EDS iesniedz dokumentu: *Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)*, kurā norāda inventarizācijas rezultātā konstatētos akcīzes nodokļa marku un/vai tabakas izstrādājumu krājumus un aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu. Aprēķinu iesakām veikt izmantojot šī metodiskā materiāla 1.pielikumu;

3) 45 dienu laikā (ieskaitot dienu, kad notiek nodokļa likmju maiņa), tātad **līdz 2022.gada 14.februārim**, samaksā valsts budžetā aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu;

4) ja mēneša laikā pēc akcīzes nodokļa likmju maiņas (tātad 2022.gada janvārī) akcīzes noliktavā ir saņemta atgrieztā produkcija no tabakas izstrādājumu mazumtirgotāja (ar nosacījumu, ka sākotnējā preču piegāde konkrētajam mazumtirgotājam bijusi līdz 2021.gada 31.decembrim), apstiprināts noliktavas turētājs **2022.gada 1.februārī**, par attiecīgajiem

⁹ Likuma “Par akcīzes nodokli” Pārejas noteikumu 12.² punkts.

¹⁰ Saskaņā ar likuma “Par akcīzes nodokli” 23.panta trīspadsmito vai četrpadsmito daļu, vai nodoklis samaksāts atbilstoši 23.panta ceturtajai daļai un konkrētās ar akcīzes nodokļa markām marķētās akcīzes preces ir atdotas atpakaļ attiecīgajā akcīzes preču noliktavā.

tabakas izstrādājumu krājumiem veic atkārtotu inventarizāciju un akcīzes nodokļa pārrēķinu, un **līdz 14.februārim ieskaitot** (45 dienu laikā pēc akcīzes nodokļa likmju maiņas ieskaitot dienu, kad notiek akcīzes nodokļa likmju maiņa) par šīm precēm samaksā akcīzes nodokļa starpības summu un iesniedz VID akcīzes nodokļa aprēķinu ¹¹;

5) inventarizācija nav jāveic un akcīzes nodokļa starpības aprēķins nav jāiesniedz apstiprinātam noliktavas turētājam, ja akcīzes nodokļa likmju maiņas dienā atlikumā nav tabakas izstrādājumu vai akcīzes nodokļa marku krājumu, kam jāveic inventarizācija, un tas ir norādīts iesniegtajos pārskatos par akcīzes preču apriti¹².

6. Importētājs saistībā ar akcīzes nodokļa likmju palielināšanu tabakas izstrādājumiem:

1) **2022.gada 1.janvārī** inventarizē saņemto un uzskaitē esošo attiecīgo tabakas izstrādājumu akcīzes nodokļa marku krājumus (neatkarīgi no tā, vai akcīzes nodokļa marka uzlīmēta uz akcīzes preces iepakojuma vai nē), ja ar attiecīgajām akcīzes nodokļa markām marķēt paredzētajām vai marķētajām akcīzes precēm nav piemērota muitas procedūra — laišana brīvā apgrozībā;

2) 15 dienu laikā (ieskaitot dienu, kad notiek nodokļa likmju maiņa), tātad **līdz 2022.gada 17.janvārim** aprēķina akcīzes nodokļa starpību un VID EDS iesniedz dokumentu: *Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)*, kurā norāda inventarizācijas rezultātā konstatētos tabakas izstrādājumu akcīzes nodokļa marku krājumus un aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu. Aprēķinu iesakām veikt izmantojot šī metodiskā materiāla 1.pielikumu;

3) 45 dienu laikā (ieskaitot dienu, kad notiek akcīzes nodokļa likmju maiņa), tātad **līdz 2022.gada 14.februārim**, samaksā valsts budžetā aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu.

7. Reģistrēts saņēmējs un īslaicīgi reģistrēts saņēmējs saistībā ar akcīzes nodokļa likmju palielināšanu tabakas izstrādājumiem:

1) **2022.gada 1.janvārī** inventarizē saņemto un uzskaitē esošo tabakas izstrādājumu akcīzes nodokļa marku krājumus (neatkarīgi no tā, vai akcīzes nodokļa marka uzlīmēta uz akcīzes preces iepakojuma vai nē), ja ar attiecīgajām akcīzes nodokļa markām marķētās akcīzes preces nav saņemtas Latvijas Republikā. Reģistrēts saņēmējs inventarizē uzskaitē esošo tabakas izstrādājumu krājumus, par kuriem akcīzes nodoklis ir samaksāts kādā no iepriekšējiem periodiem;

2) 15 dienu laikā (ieskaitot dienu, kad notiek nodokļa likmju maiņa), tātad **līdz 2022.gada 17.janvārim** aprēķina akcīzes nodokļa starpību un VID EDS iesniedz dokumentu: *Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)*, kurā norāda inventarizācijas rezultātā konstatētos tabakas izstrādājumu akcīzes nodokļa marku krājumus un/vai tabakas izstrādājumu krājumus un aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu. Aprēķinu iesakām veikt izmantojot šī metodiskā materiāla 1.pielikumu;

3) 45 dienu laikā (ieskaitot dienu, kad notiek nodokļa likmju maiņa), tātad **līdz 2022.gada 14.februārim**, samaksā valsts budžetā aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu;

4) ja mēneša laikā pēc nodokļa likmju maiņas (tātad 2022.gada janvārī) ir saņemta atgrieztā produkcija no tabakas izstrādājumu mazumtirgotāja (ar nosacījumu, ka sākotnējā

¹¹ Likuma "[Par akcīzes nodokli](#)" Pārejas noteikumu 12.⁵ punkts.

¹² Likuma "[Par akcīzes nodokli](#)" Pārejas noteikumu 12.⁶ punkts.

preču piegāde konkrētajam mazumtirgotājam bijusi līdz 2021.gada 31.decembrim), reģistrēts saņēmējs **2022.gada 1.februārī** par attiecīgajiem tabakas izstrādājumu krājumiem veic atkārtotu inventarizāciju un akcīzes nodokļa pārrēķinu, un **līdz 14.februārim ieskaitot** (45 dienu laikā pēc akcīzes nodokļa likmju maiņas ieskaitot dienu, kad notiek akcīzes nodokļa likmju maiņa) par šīm precēm samaksā akcīzes nodokļa starpības summu un iesniedz VID akcīzes nodokļa aprēķinu¹³.

5) inventarizācija nav jāveic un akcīzes nodokļa starpības aprēķins nav jāiesniedz reģistrētam saņēmējam, ja akcīzes nodokļa likmju maiņas dienā atlikumā nav tabakas izstrādājumu krājumu, kam jāveic inventarizācija, un tas ir norādīts iesniegtajos pārskatos par akcīzes preču apriti¹⁴.

8. **Tabakas izstrādājumu vairumtirgotājs** saistībā ar akcīzes nodokļa likmju palielināšanu tabakas izstrādājumiem:

1) **2022.gada 1.janvārī** inventarizē visu uzskaitē esošo tabakas izstrādājumu krājumus;

2) 15 dienu laikā (ieskaitot dienu, kad notiek akcīzes nodokļa likmju maiņa), tātad **līdz 2022.gada 17.janvārim** aprēķina akcīzes nodokļa starpību un VID EDS iesniedz dokumentu: *Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)*, kurā norāda inventarizācijas rezultātā konstatētos tabakas izstrādājumu krājumus un aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu. Aprēķinu iesakām veikt izmantojot šī metodiskā materiāla **1.pielikumu**;

3) 45 dienu laikā (ieskaitot dienu, kad notiek nodokļa likmju maiņa), tātad **līdz 2022.gada 14.februārim**, samaksā valsts budžetā aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu;

4) ja mēneša laikā pēc akcīzes nodokļa likmju maiņas (tātad 2022.gada janvārī) vairumtirdzniecības noliktavā ir saņemta atgrieztā produkcija no tabakas izstrādājumu mazumtirgotāja (ar nosacījumu, ka sākotnējā preču piegāde konkrētajam mazumtirgotājam bijusi līdz 2021.gada 31.decembrim), vairumtirgotājs **2022.gada 1.februārī**, par attiecīgajiem tabakas izstrādājumiem veic akcīzes nodokļa pārrēķinu, un **līdz 2022.gada 14.februārim** par šīm precēm samaksā akcīzes nodokļa likmju starpības summu un iesniedz VID nodokļa aprēķinu¹⁵;

5) inventarizācija nav jāveic un akcīzes nodokļa starpības aprēķins nav jāiesniedz tabakas izstrādājumu vairumtirgotājam, ja akcīzes nodokļa likmju maiņas dienā atlikumā nav tabakas izstrādājumu krājumu, kam jāveic inventarizācija, un tas ir norādīts iesniegtajos pārskatos par akcīzes preču apriti¹⁶.

9. **Tabakas izstrādājumu mazumtirgotājs** saistībā ar akcīzes nodokļa likmju palielināšanu tabakas izstrādājumiem:

1) nākamā mēneša pirmajā datumā pēc likmju maiņas, tātad **2022. gada 1. februārī** inventarizē visu uzskaitē esošo tabakas izstrādājumu krājumus;

2) 15 dienu laikā (ieskaitot dienu, kad notiek inventarizācija), tātad **līdz 2022. gada 15. februārim** aprēķina akcīzes nodokļa starpību un VID EDS iesniedz dokumentu: *Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)*, kurā norāda inventarizācijas rezultātā konstatētos tabakas izstrādājumu krājumus un aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu. Aprēķinu iesakām veikt izmantojot šī metodiskā materiāla **2.pielikumu**;

¹³ Likuma "Par akcīzes nodokli" Pārejas noteikumu 12.⁵ punkts.

¹⁴ Likuma "Par akcīzes nodokli" Pārejas noteikumu 12.⁶ punkts.

¹⁵ Likuma "Par akcīzes nodokli" Pārejas noteikumu 12.⁵ punkts.

¹⁶ Likuma "Par akcīzes nodokli" Pārejas noteikumu 12.⁶ punkts.

3) 15 dienu laikā (ieskaitot dienu, kad notiek inventarizācija), tātad **līdz 2022.gada 15.februārim**, samaksā valsts budžetā aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu.

III. Inventarizācijas norises kārtība

10. Veicot tabakas izstrādājumu un tabakas izstrādājumu akcīzes nodokļa marku krājumu inventarizāciju saistībā ar akcīzes nodokļa likmes maiņu, inventarizācijas norisē jāņem vērā vispārīgās inventarizācijas norises prasības, kas noteiktas normatīvajos aktos par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju¹⁷.

11. Līdz inventarizācijas uzsākšanai visiem dokumentiem par attiecīgo tabakas izstrādājumu saņemšanu, kurus parakstījusi par preču saņemšanu atbildīgā persona, jābūt reģistrētiem attiecīgajos reģistros un jāatrodas nodokļu maksātāja rīcībā. Jābūt pabeigtai visu attaisnojuma dokumentu apstrādei, izdarītiem attiecīgajiem ierakstiem analītiskās uzskaites reģistros un aprēķinātiem atlikumiem.

12. Ja līdz inventarizācijas uzsākšanai nav saņemti attaisnojuma dokumenti par attiecīgo par tabakas izstrādājumu saņemšanu un tādējādi nav izdarīti ieraksti attiecīgajos analītiskās uzskaites reģistros, tad par inventarizācijā konstatēto tabakas izstrādājumu grāmatvedības uzskaites un inventarizācijas sarakstu datu starpību arī ir jāveic nodokļa starpības aprēķins un nodokļa starpība jāsamaksā valsts budžetā.

13. Tabakas izstrādājumu mazumtirgotājiem ir īpašas prasības attiecībā uz inventarizāciju sarakstā iekļaujamiem obligātajiem rekvizītiem¹⁸ (iesakām izmantot 2.pielikumu), jo papildus jānorāda:

1) 2022.gada 1.februārī krājumos faktiski esošos tabakas izstrādājumus, cigaretēm papildus norādot konkrēto maksimālo mazumtirdzniecības cenu par vienu paciņu un attiecīgo mērvienību (paciņas — gabalos, cigarešu skaits paciņā — gabalos);

2) laika periodā starp akcīzes nodokļa likmes maiņas un inventarizācijas dienu, tas ir, 2022.gada janvārī, saņemtos tabakas izstrādājumus, cigaretēm papildus norādot paciņu skaitu ar attiecīgo maksimālo mazumtirdzniecības cenu un cigarešu skaitu attiecīgajā paciņā;

3) tabakas izstrādājumu daudzumu (cigaretes, cigāri, cigarillas gabalos, smalki sagriežta tabaka, smēķējamā tabaka, tabakas lapas, karsējamā tabaka gramos) skaits, par kuriem jāveic akcīzes nodokļa pārrēķins, ko iegūst, no kopējā 2022.gada 1.februārī faktiskajos krājumos esošajiem daudzumiem atņemot tos daudzumus, kas janvārī saņemti konkrētā uzglabāšanas vai tirdzniecības vietā no vairumtirgotāja.

14. Inventarizācijas rezultātus ieraksta inventarizācijas sarakstos, ko sastāda vismaz divos eksemplāros, no kuriem vienu inventarizācijas saraksta eksemplāru uzglabā katrā tabakas izstrādājumu uzglabāšanas un/vai tirdzniecības vietā.

15. Ja nodokļu maksātājam ir vairākas tabakas izstrādājumu uzglabāšanas un/vai tirdzniecības vietas, inventarizāciju un akcīzes nodokļa starpības aprēķinu veic katrā komercdarbības vietā. VID EDS šajā gadījumā ir nepieciešams sagatavot vienu kopēju

¹⁷ Likums "Par grāmatvedību"; Ministru kabineta 2003.gada 21.oktobra noteikumi Nr.585 "Noteikumi par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju".

¹⁸ Likuma "Par akcīzes nodokli" Pārejas noteikumu 12.4 punkts.

nodokļa starpības aprēķinu par visām speciālajā atļaujā (licencē) norādītajām darbības vietām atsevišķi katram tabakas izstrādājuma veidam.

16. Nodokļu maksātājs var izmantot VID metodiskā materiāla pielikumā piedāvāto inventarizācijas saraksta veidlapas paraugu, vai patstāvīgi izvēlēties inventarizācijas saraksta formu un sagatavošanas veidu, ņemot vērā normatīvajos aktos par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju un likuma Pārejas noteikumu 12.³ un 12.⁴ punktā noteiktās prasības.

17. Šī metodiskā materiāla pielikumā sniegtie elektroniskā formāta inventarizāciju sarakstu paraugi dod iespēju nodokļu maksātājam viegli koriģēt to sastāvu un formu. Pielikumos sniegtajās tabulās ir iekļautas konkrētas cigarešu maksimālās mazumtirdzniecības cenas. Tāpat pielikumos iestrādātas kopējā daudzuma, akcīzes nodokļa starpības un citas aprēķina formulas. Tādējādi, piemēram, aizpildot aili "Cigarešu paciņu skaits (gab.)", aili "Cigarešu skaits paciņā (gab.)", pie nosacījuma, ja ir aizpildīta aile "Maksimālā mazumtirdzniecības cena par vienu cigarešu paciņu (EUR)", automātiski tiek aprēķināta valsts budžetā maksājamā akcīzes nodokļa starpības summa konkrētajam cigarešu nosaukumam. Veidlapu paraugus var izmantot arī nodokļu maksātāji, kuri inventarizācijas sarakstus sastāda un akcīzes nodokļa starpības summas aprēķinu veic manuāli.

18. Metodiskā materiāla 1.pielikumā sniegti inventarizācijas sarakstu veidlapu paraugi, kas izmantojami visām personām (izņemot mazumtirgotājus), veicot inventarizāciju tabakas izstrādājumiem, kā arī akcīzes nodokļa markām (atkarībā no tabakas izstrādājumu veida, kam paredzēta konkrētā akcīzes nodokļa marka). Veicot inventarizāciju par akcīzes nodokļa markām, tabakas izstrādājuma vietā jānorāda dokumenta numurs, uz kura pamata izsniegtas akcīzes nodokļa markas.

19. Šī metodiskā materiāla 2.pielikumā sniegti inventarizācijas sarakstu veidlapu paraugi, kas izmantojami mazumtirgotājiem, veicot inventarizāciju tabakas izstrādājumiem.

20. Ja pēc stāvokļa dienā, kad notiek nodokļa likmju maiņa, t.i., 2022.gada 1.janvārī (mazumtirgotājiem – nākamā mēneša pirmajā datumā pēc nodokļa likmju maiņas, t.i., 2022.gada 1.februārī), uzskaitē vai faktiskā rīcībā nav tabakas izstrādājumu krājumu vai attiecīgo akcīzes nodokļa marku krājumu, kam mainās akcīzes nodokļa likme, to fiksē uzņēmuma sastādītajā inventarizācijas sarakstā. Šādā gadījumā VID EDS aizpildot dokumentu: Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā) pozīcijās tabakas izstrādājumu krājumi un aprēķinātā akcīzes nodokļa starpības summa tiek norādīta "0".

IV. Akcīzes nodokļa starpības aprēķināšana

21. Akcīzes nodokļa starpības summas aprēķinam var izmantot šī metodiskā materiāla 1. un 2.pielikumā iekļauto "Akcīzes nodokļa starpības summas aprēķina tabulu" vai arī aprēķinu veikt patstāvīgi. Izmantojot pielikumos iekļautos inventarizāciju sarakstus, automātiski aizpildās akcīzes nodokļa starpības summas aprēķina tabula.

22. Akcīzes nodokļa starpību katram tabakas izstrādājumam aprēķina euro, kā starpību starp nodokļa summu euro, kas aprēķināta pēc jaunās nodokļa likmes (kas spēkā no 01.01.2022.), no kā atņemta nodokļa summa euro, kas aprēķināta pēc iepriekšējās nodokļa likmes (kas spēkā līdz 31.12.2021.).

23. Lai korekti veiktu patstāvīgus akcīzes nodokļa starpības aprēķinus, lūdzam ņemt vērā likumā noteiktās akcīzes nodokļa likmes pirms un pēc nodokļa likmju maiņas 2022. gada 1. janvārī (skatīt tabulu šī metodiskā materiāla I. nodaļā).

24. Akcīzes nodokļa starpību aprēķina un norāda katram konkrētajam tabakas izstrādājumam sadalījumā pa tabakas izstrādājumu veidiem:

- a) cigaretēm;
- b) cigāriem un cigarillām;
- c) smalki sagrieztai tabakai cigarešu uztīšanai;
- d) citai smēķējamai tabakai;
- e) tabakas lapām;
- f) karsējamai tabakai.

Veicot akcīzes nodokļa aprēķinu, jāņem vērā akcīzes nodokļa aprēķina pamatprincipus cigaretēm:

Akcīzes nodokļa likme **cigaretēm** sastāv no vairākiem komponentiem:

- 1) standarta jeb pamatlikmes;
- 2) procentuālās likmes, kur svarīga ir konkrētās cigarešu paciņas maksimālā mazumtirdzniecības cena (MMC), kas katrai Latvijas Republikā realizējamai cigarešu paciņai tiek norādīta uz akcīzes nodokļa markas;
- 3) cigaretes garuma koeficients.

Akcīzes nodokli cigaretēm aprēķina pēc formulas:

$$A = \left(\frac{L_d}{1000} \times k + \frac{MMC}{p} \times \frac{L_c}{100} \right) \times D, \text{ kur}$$

A – akcīzes nodokļa summa;

L_d – standarta jeb pamatlikme (par 1000 cigaretēm);

k – koeficients, kas ir atkarīgs no cigaretes garuma, neieskaitot filtru vai iemuti (ja cigaretes garums nepārsniedz 80 milimetrus, tad $k = 1$; ja cigaretes garums pārsniedz 80 milimetrus, bet nepārsniedz 110 milimetrus, tad $k = 2$; ja cigaretes garums pārsniedz 110 milimetrus, bet nepārsniedz 140 milimetrus, tad $k = 3$, utt.);

MMC – maksimālā mazumtirdzniecības cena;

p – cigarešu skaits (paciņā), kurām ir noteikta MMC (gabalos);

L_c – procentuālā akcīzes nodokļa likme;

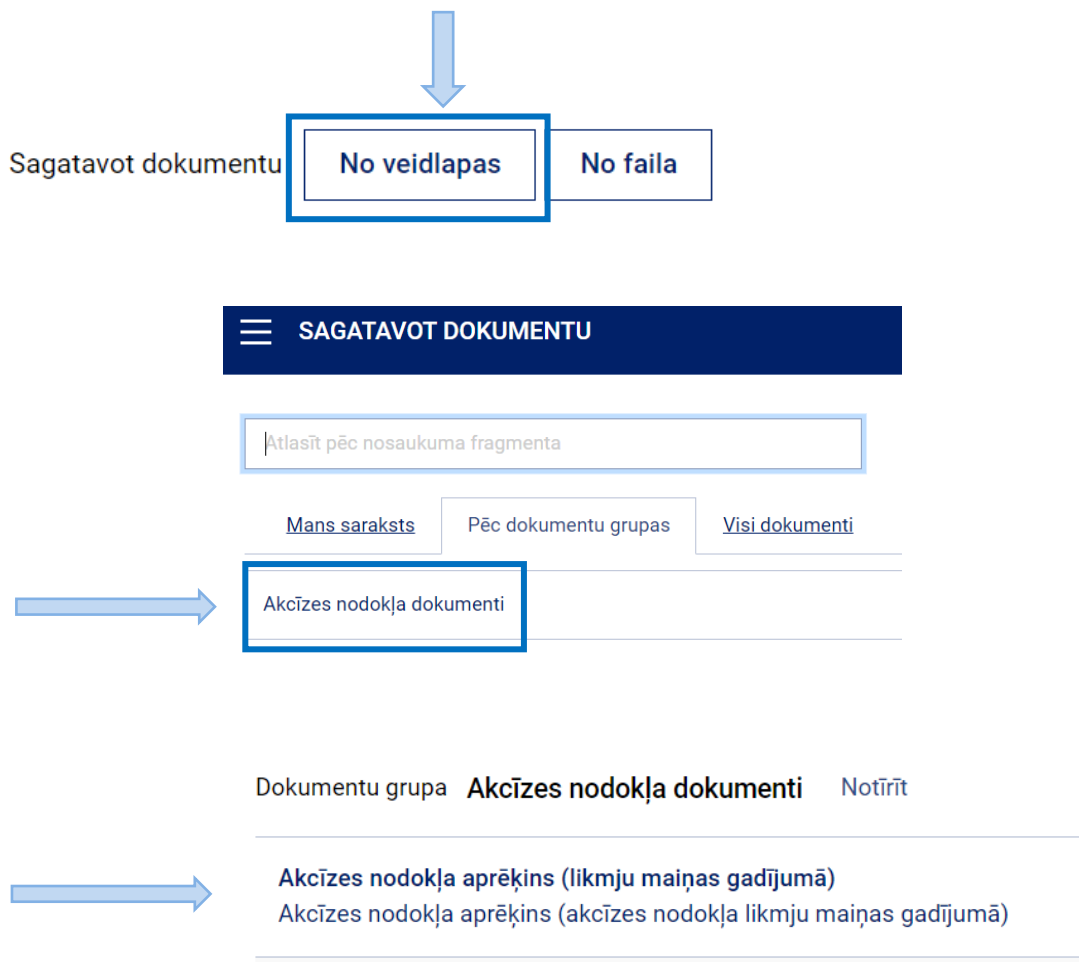
D – kopējais cigarešu daudzums (gabalos).

25. Akcīzes nodokļa starpības summas aprēķinā jānorāda visu komersanta speciālajā atļaujā (licencē) norādīto darbības vietu uzskaitījums, norādot konkrētas adreses.

V. VID EDS iesniedzamie dokumenti un akcīzes nodokļa samaksa

26. Saskaņā ar likuma “Par nodokļiem un nodevām” 15.panta pirmās daļas 3.punktu nodokļu deklarācijas (šajā gadījumā akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)) VID jāiesniedz elektroniskā veidā, izmantojot EDS.

27. VID EDS izveidota īpaša sadaļa šādiem gadījumiem: Grupa: *Akcīzes nodokļa dokumenti*, Veids: *Akcīzes nodokļa aprēķins likmju maiņas gadījumā*.

28. Atverot dokumentu, jāizvēlas nodokļa likmes maiņas datums un nodokļa maksātāja veids. Pamatojoties uz norādīto informāciju, inventarizācijas veikšanas datums un maksāšanas termiņš ielasīsies automātiski.

01 - Izvēlas :
01.01.2022 Tabakas izstrādājumi

1. Periods

nodokļa likmes maiņas datums 01 01.01.2022 Tabakas grupa ▼

inventarizācijas veikšanas datums 02 01.01.2022

maksāšanas termiņš 03 14.02.2022

2. Ziņas par akcīzes nodokļa maksātāju

nodokļa maksātāja nosaukums 04

nodokļa maksātāja reģistrācijas kods 05

nodokļa maksātāja veids 06 Persona, kas saņēmusi licenci darbībām ar akcīzes precēm ▼

nodokļa maksātāja licences 07

Ielasās automātiski

06 - Izvēlas :
Persona, kas saņēmusi licenci
darbībām ar akcīzes precēm
(LV vai TV)
jeb
Tabakas mazumtirgotājs

29. Pretī katram attiecīgajam tabakas izstrādājuma veidam jāievada inventarizācijas rezultātā konstatētais kopējais daudzums gabalos vai gramos, par kuru jāaprēķina nodokļa starpība, un aprēķinātā akcīzes nodokļa starpības summa.

	Produkta veids	Vienotais nodokļu kods	Kopējais daudzums	Nodokļa starpības summa (EUR)
	1	2	3	4
08	Cigaretēs līdz 80 mm (gabali)	LV33TREL1060000300000	0	0,00
09	Cigāri un cigarillas (gabali)	LV33TREL1060000300000	0	0,00
10	Cita smēķējamā tabaka (grami)	LV33TREL1060000300000	0	0,00
11	Karsējamā tabaka (grami)	LV33TREL1060000300000	0	0,00
12	Smalki sagrieztā tabaka (grami)	LV33TREL1060000300000	0	0,00
13	Tabakas lapas (grami)	LV33TREL1060000300000	0	0,00
			Kopā	0,00

Iesniedz gatavu dokumentu

Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)

 Pārbaudīt un saglabāt

 Iesniegt

 Dokumenta drukas versija

☒ Pirmreizējs dokuments ☐ Precizējums

30. Akcīzes nodokļa starpības kopējā summa iepriekš minētajos termiņos jāsamaksā **vienotajā nodokļu kontā ar atbilstošajiem rekvizītiem:**

Nosaukums: Vienotais nodokļu konts
Saņēmējs: Valsts budžets (VID), **reģistrācijas Nr. 90000010008**
Saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22
Konta numurs: **LV33TREL1060000300000**

Pielikumā:

1. Cigarešu, cigāru, cigarillu, tabakas, tabakas lapu un karsējamās tabakas inventarizācijas un nodokļa aprēķina tabulas 2022.gada 1.janvārī;
2. Cigarešu, cigāru, cigarillu, tabakas, tabakas lapu un karsējamās tabakas inventarizācijas un nodokļa aprēķina tabulas mazumtirgotājiem 2022.gada 1.februārī.

Kontaktpersonas VID NP Akcīzes daļā:

Alla Čerkase
tel.: 67120143

Ilze Staškēviča
tel.: 67120141

Lilija Mūrniece
tel.: 67120138

Jekaterina Prokopenko
tel.: 67120142